

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného **Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave**, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 14, proti povinnému **L. T.**, bývajúcemu v N., o vymoženie **49,79 € (1 500,-- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 15 Er 399/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky z 15. októbra 2009 č.k. 15 Er 399/2006-21 a uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. marca 2011 sp.zn. 7 CoE 19/2011, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. marca 2011 sp.zn. 7 CoE 19/2011 a uznesenie Okresného súdu Nové Zámky z 15. októbra 2009 č.k. 15 Er 399/2006-21 a vec vracia Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky uznesením z 3. júna 2008 č.k. 15 Er 399/2006-8 exekúciu vedenú na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 15 Er 399/2006 zastavil, exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Na odvolanie súdneho exekútora Krajský súd v Nitre uznesením z 25. júla 2008 sp.zn. 7 CoE 53/2008 zrušil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne prvostupňový súd uznesením z 15. októbra 2009 č.k. 15 Er 399/2006-21 uložil oprávnenému povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 181,70 € do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že poverenie na vykonanie exekúcie v danej veci bolo vydané súdom 24. marca 2006 a súdny exekútor žiadal podaním doručeným súdu 17. januára 2008 exekúciu zastaviť ex offo z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty na vymoženie pohľadávky. Súdny exekútor si zároveň aj vyčíslil trovy exekúcie vo výške 262,23 € (7 900,-- Sk) v súlade s vyhláškou č. 288/1995 Zb. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Súd prvého stupňa uviedol, že rozhodol v zmysle ustanovenia § 203 ods. 1

Exekučného poriadku, podľa ktorého, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Taktiež poukázal na svoju viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu.

Krajský súd v Nitre na odvolanie oprávneného uznesením z 31. marca 2011 sp.zn. 7 CoE 19/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade došlo k zastaveniu exekúcie z dôvodu uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty na vykonanie exekúcie. Exekučný titul – blok na pokutu nezaplatenú na mieste, sa stal vykonateľným 29. decembra 2003, no oprávnený podal návrh na výkon rozhodnutia na súd až 18. júla 2005 (po viac ako 18 mesiacoch). V dôsledku zmeny zákona č. 99/1963 Zb. O.s.p. a to zákonom č. 341/2005 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p. (účinný od 1.9.2005) mal oprávnený podať do šiestich mesiacov od účinnosti tohto zákona návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu a toto oznámiť súdu, ktorý viedol výkon rozhodnutia. Uvedenú povinnosť oprávnený splnil až 23. februára 2006. Odvolací súd prijal záver, že oprávnený najmenej po dobu 23 mesiacov nevykonával úkony smerujúce k vymoženiu svojej pohľadávky. Exekútor však vo veci riadne konal. Keďže výrazný podiel na zastavení exekúcie nesie oprávnený, súd prvého stupňa vo veci náhrady trov exekúcie správne rozhodol.

Proti vyššie uvedeným uzneseniam okresného súdu a krajského súdu o náhrade trov exekúcie podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu oprávneného. Uviedol, že súd môže uložiť oprávnenému uhradiť nevyhnutné trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku len v prípade, ak dôjde k zastaveniu exekúcie jeho zavinením, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Predmetné zákonné ustanovenie upravuje výnimku zo zásady, v zmysle ktorej náklady na výkon exekučnej činnosti uhrádza povinný. Podmienkou takého postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného. Tieto predpoklady splnené neboli. Pod „zavinením“ oprávneného v zmysle predmetného ustanovenia zákona sa rozumie také porušenie procesných predpisov zo strany oprávneného, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo takého jeho konanie, ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie. Pokiaľ oprávnený podal včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jeho procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Nedostatok majetku povinného

na úhradu trov exekúcie musí byť v exekučnom konaní preukázaný. V uvedenej exekučnej veci však existenciu majetku na strane povinného na uhradenie trov exekúcie súdny exekútor neskúmal. Súdy oboch stupňov vec nesprávne právne posúdili, čím naplnili dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p. Okrem uvedeného je uznesenie súdu prvého stupňa o trovách exekúcie nepreskúmateľné. Konanie pred oboma súdmi bolo postihnuté aj inou vadou spočívajúcou v tom, že odvolací súd i súd prvého stupňa považovali za oprávneného Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, hoci toto sa oprávneným procesne nikdy nestalo, keď vystupovalo len ako orgán konajúci v mene oprávnenej Slovenskej republiky. V dôsledku skutočnosti, že súdy oboch stupňov uvedený nedostatok v priebehu konania neodstránili, naplnilo dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm.b/ O.s.p.

Oprávnený vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že nezistil dôvody na zmenu alebo doplnenie mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

Povinný sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že boli splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa ustanovenia § 243e ods. 1, 2 O.s.p., ktoré bolo podané v lehote podľa ustanovenia § 243g O.s.p., preskúmal dovolaním napadnuté rozhodnutie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Na výskyt procesných väd konania vymenovaných v § 237 O.s.p. a tiež tzv. iných procesných väd konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci sa prihliada nielen v konaní o dovolaní (vid' § 242 ods. 1 O.s.p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (vid' § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

Procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli v konaní o mimoriadnom dovolaní namietané a ani nevyšli najavo. Podľa právneho názoru najvyššieho súdu, ale

v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k tzv. inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm.b/ O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

V mimoriadnom dovolaní generálny prokurátor Slovenskej republiky namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

Dovolací súd je pri preskúvaní právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu viazaný rozsahom dovolacieho návrhu a uplatneným dovolacím dôvodom. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodom uvedeným v dovolaní sa prejavuje nielen vo viazanosti dôvodom zodpovedajúcemu niektorému v zákone vymedzenému dovolaciemu dôvodu, ale predovšetkým vo viazanosti tým, ako bol tento dovolací dôvod v dovolaní opísaný, t.j. uvedenie okolností, z ktorých dovolateľ usudzuje, že uvedený dovolací dôvod je daný.

Dovolací súd zo spisu zistil, že blok na nezaplatenú pokutu na mieste vydaný Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Bratislava I, evidenčné číslo A. z 9. decembra 2003, ktorý bol podkladom na vykonanie exekúcie nadobudol vykonateľnosť 29. decembra 2003. Návrh na vykonanie exekúcie bol podaný na Exekútorskom úrade B., V. U.

23. februára 2006, t.j. ešte pred dňom straty účinnosti exekučného titulu. Dňa 24. marca 2006 bol Bc. V. U. poverený vykonaním exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmenene a doplnení ďalších zákonov, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

V zmysle § 203 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, pokiaľ oprávnený podal včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jeho procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnený totiž postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda aj prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania nemohol ovplyvniť. Okrem toho súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, aby zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania. Rovnako súdy ani neskúmali, či majetok povinného ne/stačí na úhradu trov exekúcie. Ustanovenie § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku predstavuje výnimku zo zásady, že náklady za výkon exekučnej činnosti uhrádza povinný. Tým, že súdy z tohto aspektu neposudzovali skutkový stav veci (či postačujú už zistené skutočnosti, resp. či je potrebné prípadné doplnenie dokazovania) v nadväznosti k právnej stránke veci, došlo vo vzťahu k uvedenému nesprávne právne posúdeniu veci k inej vade v konaní, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 243f ods. 1 písm.b/ O.s.p. Na takúto inú vadu je dovolací súd povinný prihliadať aj z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.), nie je preto rozhodujúce, či bol tento dovolací dôvod v mimoriadnom dovolaní generálnym prokurátorom uplatnený alebo nie.

Konanie pred oboma súdmi bolo postihnuté aj ďalšou inou vadou spočívajúcou v tom, že odvolací súd i súd prvého stupňa považovali za oprávneného Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, hoci toto sa oprávneným procesne nikdy nestalo, keď v konaní vystupuje len ako orgán konajúci v mene oprávnenej Slovenskej republiky. Na tejto

skutočnosti nemôže nič zmeniť prípadné nesprávne označenie krajského riaditeľstva ako oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie.

Z návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia nie je však úplne zrejmé, či ako oprávnený je označená Slovenská republika, za ktorú koná Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, nakoľko v návrhu ako oprávnený vystupuje Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave a v poslednej vete je poukázané na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. V zmysle § 4 ods. 2 písm.a/ Zákona o súdnych poplatkoch od poplatku sú oslobodení Slovenská republika, štátne rozpočtové organizácie, štátne účelové fondy, 3aa) Slovenský pozemkový fond pri úkonoch a konaniach, ktoré vykonáva v mene Slovenskej republiky, Národný úrad práce a Sociálna poisťovňa.

Vzhľadom na uvedené, rozhodnutia oboch súdov teda boli vydané v konaní postihnutom inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm.b/ O.s.p.).

S ohľadom na túto skutočnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Nové Zámky a Krajského súdu v Nitre zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 a 3 O.s.p.) s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách dovolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová